

KULTURNE USTANOVE

A n t e S a p u n a r

MARULIĆEV DOM

UDK 061.22(497.13 Split):886.2 Marulić, M.

Pregledni članak

Primljeno: 30. VI. 1993.

Ante Sapunar

58000 Split, HR

Ulica sv. Petra Staroga 18

Utemeljenje "Marulićevog doma" u Splitu prvi put se javlja u pismenoj formi 17. X. 1990. Premda do danas nitko nije iskazao bilo kakvo protivljenje ono, na žalost, i dalje ostaje kao pusta želja. Ovaj članak je težnja i poticaj da "Marulićev dom" ne ostane samo pia desideria već djelotvorna kulturna ustanova na ponos Splita i Hrvatske.

Kad se prvi put javila misao o utemeljenju Marulićevog doma u Splitu nema potrebe sada istraživati ali je sigurno da tu hvalevrijednu ideju u pismenoj formi prvi iznosi sveučilišni profesor Mirko Tomasović. Također ne treba istraživati, razglabati niti bilo koga uvjeravati da li je takva institucija u Marulićevom matičnom gradu potrebna i u sadašnjem trenutku poželjna.

Činjenica ostaje da je uvaženi profesor i dugogodišnji uporni istraživač života i djela Marka Marulića svoju želju kao promemoriju 17. listopada 1990. godine uputio na trinaest najmjerodavnijih ustanova Splita i Hrvatske. Kao podsjetnik navodimo tekst promemorije da bi se šira javnost upoznala s njenim tekstrom.

ZAGREB, 17. listopada 1990.

"MARULIĆEV DOM"

Na temelju uvida u proučenost i recepciju Marka Marulića u nas i u svijetu (već se dvadesetak godina, koliko mogu i znam, bavim Marulićem i prikupljam svu građu o njemu), sloboden sam predložiti utemeljenje jedne institucije, koju u ovom pismu slikovito nazivljem "Marulićev dom". Ta bi institucija (centar, zavod, institut, radna zbirka) bila žarište proučavanja

Marulićeva opusa. Imala bi dvojaku surhu: kao prikupljalište svih podataka o "ocu hrvatske književnosti" i kao djelatan poticatelj dalnjih istraživanja. Malo konkretnije kazano njezini bi radni zadaci bili slijedeći:

- prikupljanje dokumentacije (rukopisa, izdanja)
- izradba bibliografija
- proučavanje Marulićeve recepcije u svijetu
- izdavanje studijskih djela o Maruliću
- suradnja na objavlјivanju Sabranih djela Marka Marulića
- objavlјivanje Marulićevih djela u izborima, antologijama, hrestomatijama
- omogućavanje inozemnim stručnjacima dodira s predmetom istraživanja
- organiziranje radnih skupova i stručnih razgovora.

To je, dakako, samo pobudni nacrt budućega rada, koji bi se naknadno dopunio, potanje odredio i omeđio. Svoj kratki pregled obrazlažem spoznajom da se Marulić u posljednjem desetljeću na stanovit način "internacionalizirao", da je njegova europska pozicija sve očevidnija. Više inozemnih znanstvenika, koji se njime bave, to potvrđuje. U tom procesu ne bismo ni mi smjeli zaostajati, a dvojim da je na današnjem stupnju organiziranosti mogućim pratiti sustavno marulološki napredak. Navodim jedan pokazbeni primjer: prije desetak godina držalo se da je Marulićev latinski spis Institucija tiskan diljem Europe 46 puta, najnoviji popis tvrdi da je bilo 56 naklada. Pored utvrđenih prijevoda na talijanski, njemački, francuski, portugalski, češki identificirani su prijevodi Marulićevih djela na španjolski, engleski, japanski, mađarski, a očevidno je po stvarnim naznakama da tih prijevoda ima još. Sve te nove činjenice, spoznaje i podatke o Maruliću valja netko sistematizirati, bilježiti, prikupljati da bi mogli biti podlogom za nove interpretativne pristupe. Vrlo malo su istraženi poticajni odjeci Marulićevih djela u svijetu. Pridodali se tome da se o Maruliću dosta piše u našoj stručnoj literaturi, periodici i glasilima, ali i u inozemnim publikacijama, pomalo se naziru obrisi i dimenzije marulologije, što valjano ne može pratiti kakav pojedinac ili postaje ustanove, jer nisu specijalizirane. Stoga sam zaključio da bi bila prijeka zadaća osnovati neku novu ustanovu, koja bi se "brinula" za Marulovu baštinu, bitnu i prijelomnu za konstituiranje hrvatske književnosti i za njezinu europsku prepoznatljivost. Najmanje je što se može reći da Marulić nije samo začetnik autorske hrvatske literature, nego i glasoviti europski humanist, te da zbog toga zaslužuje dostoјno, sustavno, suvremeno predstavljanje i proučavanje, koje se dolikuje velikim nacionalnim i nadnacionalnim klasicima.

Sasma je naravno i razumljivo da "Marulićev dom" bude u Splitu, Marulićevu rodnom gradu.

Pismo sam poslao na slijedeće adrese: Književni krug iz Splita, Zavod za znanstveni i umjetnički rad JAZU Split, Sveučilište u Splitu, Pododbor

Matrice hrvatske u Splitu, Bogoslovija u Splitu, predsjednik SO Split, Filozofski fakultet u Zadru, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet u Zagrebu, JAZU u Zagrebu, Ministarstvo kulture u Zagrebu, Matica hrvatska u Zagrebu, Društvo hrvatskih književnika.

Nadam se odgovoru i uljudno pozdravljam

Mirko Tomasović

Premda nitko od adresanata nije iskazao bilo kakvo protivljenje utemeljenju "Marulićeva doma" ipak i poslije više od dvije godine nije bilo nikakvog pomaka.

Upravo zato potpisani kao član Organizacijskog odbora "Marulićevi dani" 91. 92. 93. i tada urednik "Kulturne baštine", želeći se pro domo sua dušom i srcem založiti da utemeljenje ove institucije ne ostane samo mrtvo slovo na papiru napisao je novu promemoriju i uputio na najmjerodavnije adrese splitske uprave i kulture. U tekstu, koji se iznosi u cijelosti, predlaže se i zgrada u staroj jezgri koja bi iz višestrukih razloga najpotpunije odgovarala za "Marulićev dom".

Split, 5. siječnja 1993.

Sveučilišni profesor dr. Mirko Tomasović nakon dvadeset godina istraživanja knjiženog rada i života Marka Marulića 17. listopada 1990. godine podastire kulturnoj javnosti Splita i Hrvatske hvalevrijednu ideju o potrebi utemeljenja institucije "MARULIĆEV DOM".

Njenu svrhu i ulogu imenovani je decentno izložio u promemoriji koju upućuje na trinaest mjerodavnih adresa Splita i Zagreba, a u cilju dobijanja podrške ostvarenju ove ideje.

Premda neophodnost i uopće opravdanost postojanja ovakve ustanove, bez ikakve sumnje, nije dovedena u pitanje, proteklo vrijeme nije donijelo nikakav pomak u ostvarenju ove zamisli, a kod idejnog začetnika opravdano stvara izvjesnu konsternaciju i misao da "Marulićev dom" dobije utočište u Zagrebu. Sasvim je razumljivo da "Marulićev dom" svoj domicil mora dobiti u okrilju rodnog grada, koji treba uložiti maksimalan trud i iznaći mogućnost da i na ovaj način oda zasluženu pozornost svom najvećem sugrađaninu, koja mu bez premisli pripada.

Ovaj napis upravo želi biti dodatni prilog i izvjesni putokaz ostvarenju Tomasovićeve ideje.

Budući da ubicanje Marulićeve rodne kuće ostaje otvoreno, a hipotetične, odnosno kuće Marulićeve loze, iziskuju, pored zamjenskih stanova, druge istraživačke, sanacijske i revitalizacijske radeve to "Marulićev dom" treba locirati isključivo u nekoj zgradi povijesne jezgre.

U sadašnjem trenutku najadekvatnija zgrada u tu svrhu je klasicistička palača iz početka XIX. stoljeća (s tragovima ranijih faza izgradnje) na Poljani kraljice Jelene br. 1, inače poznate i kao nekadašnja klasična gimnazija u periodu 1836-1863.

Izbor ove zgrade kao budućeg "Marulićevog doma" nameće se kao najpovoljnije rješenje iz jednostavnog razloga što se u staroj jezgri ne nalazi zgrada za koju je potrebno manje predradnji da bi se privela traženoj funkciji i time jedina klasicistička palača u Splitu oslobođila današnje neprimjerene namjene.

Dodatni razlog je i u tome što se palača nalazi na najfrekventnijoj i atraktivnoj pješačkoj komunikaciji stare povijesne jezgre, inače nekadašnjem Decumanusu, glavnoj poprečnoj ulici što spaja istočna i zapadna vrata Dioklecijanove palače.

Nadalje, iseljenjem bilo kojeg sadašnjeg korisnika palače istovremeno se otvara mogućnost inauguracije i rada "Marulićevog doma" i osigurava neophodnu pohranu već obilnog arhivskog materijala vezanog uz Tomasovićev rad.

Arhitektonski snimak postojećeg stanja svojevremeno je izvršio Zavod za zaštitu spomenika kulture u Splitu, a povijesna istraživanja ponaosob mr. Franko Oreb u okviru rada Postdiplomskog studija za zaštitu i revitalizaciju graditeljskog nasljeđa.

Sporna dvokatna palača s pročeljem okrenutim prema propugnakulumu Srebrenih vrata ima harmonično ukomponiran atrij s četiri klasicistička stupca i manje zatvoreno dvorište, dok na istočnoj strani atrija stepenice vode na prvi i drugi kat i nisko potkrovљe.

Današnji korisnici palače su:

prizemlje – s desne strane skladište "Tržne uprave", oko 25 m².

s lijeve strane trafostanica TS GRAD I 10/04 KW

1. kat – prostorije Odreda izviđača "Split"

2. kat – prostorije Odreda izviđača pomoraca "Jadran"

nisko potkrovљe koristi za rekvizite Odred "Split"

na međukatu prostoriju (spremu) površine 1x2 koristi jedini stalni stanovnik zgrade Mahovčić Hafija, 38 god.

Sigurno je da se za sve korisnike mogu s dobrom voljom naći i prikladniji prostori od postojećih. Sticajem okolnosti, odlaskom omražene JNA-e sa splitskog prostora ostalo je tisuće kvadrata vojnog prostora i napuštenih a kasnije provaljenih oko 2500 stanova. Možda se u preraspodjeli može naći i zamjenski prostor za nekog od sadašnjih korisnika zgrade budućeg "Marulićevog doma".

I u provedbi snimanja svih nekretnina i poslovnih prostora Zavoda za gospodarenje gradom i Zavoda za katastar i geodetske poslove ova zgrada treba biti markirana kao budući "Marulićev dom".

U vrijeme kada se po treći put približava splitska kulturna manifestacija "Marulićevi dani 93" s tendencijom prerastanja u općekulturalnu hrvatsku manifestaciju onda za budući uspješni hod Marulićevih dana presudnu ulogu mora preuzeti institucija "Marulićev dom", čije utemeljenje treba što prije ostvariti.

Marko Marulić, hrvatski i svjetski pisac, tvorac naše autorske poezije, prva potvrda europske književnosti, utemeljitelj epike, epigrafije i arheologije, prevoditelj i latinist svjetskog odjeka i objavljivosti, u današnjem vremenu kad se hrvatska država ne brani samo oružjem nego i štovanjem baštine i promicanjem kulture kao i utemeljenjem za svagda svog identiteta i opstojnosti na ovim prostorima, sa svojim "versih harvacki" ostaje i nezaobilazni nosilac hrvatske prepoznatljivosti u svijetu.

Upravo zato kulturna javnost i odgovarajući forumi Splita ne smiju se i dalje oglušivati na traženje osnivanja institucije koja bi se brinula za Marulićevu baštinu i njegovu recepciju što je i bona fide svrha ovog napisa.

Privodeći kraju ove navode sa željom da ne ostanu tek pia desideria, dolje potpisani stoji na raspolaganju u bilo kojem segmentu rješavanja u vezi "Marulićevog doma", bilo da se radi o izmještanju korisnika zgrade, drugim aspirantima, strukturi institucije, financiranju i dr.

Upućuje se na slijedeće adrese: Pododbor Matice hrvatske u Splitu, predsjednik SO Split, predsjednik IV Split, Sekretariat za prosvjetu, kulturu i šport, Sveučilište Split, Književni krug, Nadbiskupski ordinarijat, Bogoslovija Split, Društvo prijatelja kulturne baštine Split, Narodno sveučilište, Muzej grada Splita, Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture, Zavod za zaštitu spomenika kulture Split, Zavod za gospodarenje gradom, Područni izvršni stamb. organ Split – Uprave za gradit. Ministarstva obrane, D P Elektro-dalmacija Split, Društvo književnika – Ogranak Split...

Nadam se odgovoru sa štovanjem

prof. Ante Sapunar

Odgovori splitskih ustanova navedeni redoslijedom prispijeća.

MUZEJ GRADA SPLITA

4. siječnja 1993. ravnatelj: prof. Deša Diana

U svezi pisma prof. Ante Sapunara, člana organizacionog odbora "Marulićevi dani", koje je s kopijom pisma prof. dr. Mirka Tomasića dostavljeno ovom Muzeju uz molbu da naša institucija dade svoje mišljenje o prijedlogu pisma, slobodni smo dostaviti vam isto:

Načelno – dajemo punu podršku i suglasnost inicijativi utemeljenja "Marulićeva doma" kao samostalnog pravnog tijela, nema realnog uporišta u postojećem povjesnom trenutku. Osnivanje radne organizacije zahtjeva osiguranje finansijskih, kadrovskih i prostornih uvjeta. Svijesni smo da postojeće

potrebe splitskih kulturnih ustanova godinama čekaju rješenje svojih prostorih i kadrovskih problema, upravo radi nedostatka finansijskih sredstava. (Sjetimo se samo Historijskog arhiva, Sveučilišne knjižnice, Galerije umjetnina, i dr.).

Uvjereni smo da bi organizaciona jedinica "Marulićev dom" mogla uspješno djelovati pri nekom postojećem naslovu kao što je MATICA HRVATSKA ili KNJIŽEVNI KRUG, pošto je jednom i drugom osnovno zaduženje promicanje hrvatske kulturne baštine, a u tom okviru i Marulićeva djela. Sigurno je da su oba dvije spomenute radne organizacije sposobne, u proširenom opsegu, nastaviti rad na promociji Marulićeva imena.

Dakle, "Marulićev dom" – DA, i to u okviru radnih organizacija MATICA HRVATSKA ili KNJIŽEVNI KRUG. Dogovoriti se svakako trebaju svi zainteresirani.

S najboljim željama, uz iskreno poštovanje!

TEOLOGIJA U SPLITU

1. veljače 1993. Profesor dr. Slavko Kovačić

Pružajući podršku Vašemu apelu za oživotvorenje ideje prof. dra Mirka Tomasovića o osnivanju institucije za proučavanje Marulićeva života i djela kojoj bi sjedište bilo u Splitu spomenuo bih eventualnu mogućnost da ipak, barem za početak, neka postojeća splitska kulturna institucija, npr. Zavod za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Splitu, taj posao preuzme na se prijavljujući ga kao poseban znanstvenoistraživački program, za koji bi naravno trebalo odmah naći i predložiti nekoga stalnog djelatnika kao voditelja i organizatora. Kad bi se taj posao tako dobro uputio da bi se video značajan konkretni rezultat, a daljnji rad i razvoj tražio veći prostor i više stalnih djelatnika, onda bi se zacijelo lakše moglo izboriti za "Marulićev dom", iako to ni tada ne bi išlo ni brzo ni lako. Podrška splitskih kulturnih institucija, poglavito splitskoga sveučilišta, Književnog kruga, koji izdaje Marulićeva djela, splitskoga ogranka Matice Hrvatske i agilnoga Društva prijatelja kulturne baštine, svakako neće izostati. Bojim se da, dok god prijedlog bude na razini čiste ideje, pravog odjeka neće biti.

Uz izraze poštovanja

NADBISKUPSKI ORDINARIJAT u Splitu

1. veljače 1993. Generalni vikar: msgr. Tomislav Karaman

Zahvaljujemo Vam na Vašoj zauzetosti i podržavamo Vaša nastojanja u vezi ostvarenja ideje o potrebi utemeljenja institucije "MARULIĆEV DOM" u gradu Splitu.

Uz pozdrav!

SVEUČILIŠTE U SPLITU

17. veljače 1993. Prorektor, prof. dr. Dražen Štambuk

Rektorat Sveučilišta u Splitu pridružuje se prijedlogu utemeljenja institucije "Marulićev dom" u Splitu, a prema zamisli prof. dr. Mirka Tomasevića, uglednog hrvatskog istraživača života i djela Marka Marulića.

Sveučilište u Splitu kroz djelovanje Rektorata i pojedinih svojih članica spremno je sudjelovati u svim programima vezanim uz ostvarenje spomenute zamisli.

KNJIŽEVNI KRUG u Splitu

22. veljače 1993. Bratislav Lučin

Odgovaramo Vam da je Književni krug Split uvijek voljan podržati nastojanje da otac hrvatske književnosti Marko Marulić dobije u Splitu istraživačko-dokumentacijsku ustanovu što je zovemo Marulićev dom.

Slobodni smo podsjetiti Vas da je Književni krug još prije dvije-tri godine poradi ostvarenja takve zamisli poduzeo, zajedno s prof. dr. Mirkom Tomasovićem, neke konkretnе korake: zamisao je iznesena predstavnicima općinskih vlasti, ali unatoč iskazanoj dobroj volji i ponovljениom nastojanjima, osobito prof. Tomasovića, stvar se nije pomakla naprijed.

Mislimo da su Marulićevi dani, kada će u Splitu boraviti i prof. Tomasević, pravo vrijeme da se dogovore dalji postupci, u čemu bi i Društvo prijatelja kulturne baštine moglo preuzeti aktivniju ulogu.

Nadajući se da će se Vaša i naša zajednička želja ostvariti, srdačno Vas pozdravljamo.

MATICA HRVATSKA u Splitu

3. ožujka 1993. tajnik M. Pavić

Na svojoj sjednici održanoj 2. veljače 1993. Upravni odbor Matice hrvatske Split je podržao Vašu inicijativu o ustanovljenju institucije "Marulićev dom".

Upravni odbor također podržava Vaš prijedlog da se u nedostatku pouzdanih činjenica koje bi pomogle utvrditi Marulićevu rodnu kuću za tu surhu odredi spomenuta klasicistička palača na Poljani kraljice Jelene br. 1.

Uz srdačan pozdrav i štovanje,

ZAVOD ZA ZAŠТИTU SPOMENIKA KULTURE – SPLIT

31. svibnja 1993. Ravnatelj: prof. dr. Željko Rapanić

Upoznati smo s hvalevrijednim nastojanjima Vašeg Društva u ostvarivanju zamisli o utemeljenju "Marulićeva doma", institucije koja bi trebala biti prikupljalište podataka i žarište dalnjih istraživanja o ocu hrvatske književnosti, kako je to svojedobno istaknuo inicijator ove ideje prof. dr. Mirko Tomasević.

Ovaj Zavod podržava Vaše nakane.

Ujedno smo suglasni i s Vašim prijedlogom u kojem ističete prikladnost klasicističke palače kod Srebrenih vrata za buduće sjedište ove institucije. Kako, naime, nije moguće identificirati pišćevu rodnu kuću, a o njezinom eventualnom postojanju tek se može nagađati, o čemu svjedoči i akademik C. Fisković u knjizi "Baština starih hrvatskih pisaca", 1971. g., str. 116–120, ideja o tobogenoj rodnoj kući kao "Domu", dakle, otpada.

Stoga ne vidimo zapreke da "Marulov dom" bude smješten u spomenutoj klasicističkoj palači, tim više kada se znade da su u ovom reprezentativnom zdanju sada neadekvatni sadržaji. S aspekta zaštite spomenika kulture ovo zdanje je u svojoj ponutrići danas umnogome devastirano upravo zbog tih neprikladnih sadržaja, pa bi ostvarenjem Vaše zamisli ovaj objekt dobio dočlan kulturni sadržaj.

Na kraju želimo skrenuti pozornost da je proteklih godina ovaj Zavod izradio snimak postojećeg stanja, a za sve buduće radove potrebito je izraditi konzervatorski elaborat.

Također, PUP-om povijesne jezgre Splita na tom mjestu je predviđen hotel, iz čega proizlazi potreba za dodatnim radnjama.

Sa štovanjem!

REGIONALNI ZAVOD ZA ZAŠТИTU SPOMENIKA KULTURE – SPLIT

24. lipnja 1993. Ravnatelj: mr. Joško Belamarić

Potpuno podržavamo nastojanje da "Marulićev dom" bude u Splitu, njegovom rodom gradu, kao jedino razumljivo i posve prihvatljivo rješenje. Isto tako smo mišljenja da taj dom treba smjestiti isključivo u nekoj zgradici povijesne jezgre Splita, te je klasicistička zgrada 19. stoljeća na Poljani kraljice Jelene broj 1. najadekvatnije rješenje.

Posebno pozdravljamo utemeljenje institucije koja će predstavljati žarište proučavanja Marulićevog opusa, koji zaslužuje sustavno i suvremeno proučavanje i predstavljanje kako to dolikuje velikim nacionalnim klasicima.

DRUŠTVO HRVATSKIH KNJIŽEVNIKA – OGRANAK U SPLITU

28. lipnja 1993. Predsjednik društva Jakša Fiamengo, književnik

Rado prihvaćamo i podržavamo svaku akciju koja se odnosi na obilježavanje imena te očuvanje i promicanje djela naših slavnih predstavnika, napose književnika. Kad je riječ o Marku Maruliću, koji stoji na samom početku naše umjetničke književnosti, naše zanimanje je još izrazitije.

U tijeku smo svih inicijativa, pokrenutih od kolege Mirka Tomasovića, zacijelo danas jednog od vodećih i najcjenjenijih marulologa, o uređenju Marulićeva doma u njegovu rodnom gradu te o podizanju spomenika tom našem znamenitom sugrađaninu i u hrvatskoj metropoli, ali i drugdje, pa i u dijaspori, jer je riječ o ocu književnosti svih Hrvata.

Mišljenja smo, a ne sumnjamo da će se i vi s time složiti, da bi Marulićevim imenom valjalo počastiti i neke od najvrijednijih stećevina hrvatske kulture, pojedine značajne institucije te, primjerice, kakvu vrijednu književnu i inu nagradu u domovini. Također, valjalo bi to veliko ime zaštititi od mogućih svakoursnih zlouporaba na koje velikani i inače, ne svojom krivnjom, nisu imuni. Primjerice, možete li zamisliti, recimo, pivo s Marulićevim imenom?

Sve u svemu, podržavamo zdušno već dugo vremena prisutnu ideju, potaknuta od vaših članova a potenciranu aktualnim nastojanjima gospodina Tomasovića da se u Splitu otvori reprezentativni Marulićev dom i kao što je prije koju godinu u Dubrovniku otvoren Držićev dom i kao što takvih i sličnih čašćenja naših velikana ima i u drugim sredinama, pa i u Splitu (Meštrović, ali ne i Vidović, Botić, Hatze, Gotovac, Tijardović i inni, o čemu bismo također trebali povesti računa i što bi trebala biti naša zajedničla skrb).

Iz svega navedenog nadamo se da stičete utisak kako smo spremni u okviru naših *nažalost, nevelikih) mogućnosti (bez prostorija, pečata i sredstava u Splitu) podržati i propagirati te zagovarati (kao ogrank časne i gotovo jedno stoljeće stare asocijacija kulturnih djelatnika) svaku akciju (vašu i inu) koja služi na čest našoj kulturi i našemu narodu.

Srdačno vas pozdravljamo i želimo puno uspjeha u ovoj i drugim akcijama. Računajte na našu podršku.

Iz priloženih odgovora opet se iskazuje da nijedna splitska institucija nije protivna utemeljenju "Marulićeva doma" u Splitu dapače svi oni inicijativu podržavaju, a neki opet ističu predloženu zgradu kao povoljno rješenje.

Već na početku ovog napisa je rečeno da jedino može po tko zna koji put potvrđivati nešto što ne treba dokazivati..

Zato će namjerno navesti nekoliko rečenica trojice hrvatskih kulturnih djelatnika izrečenih tijekom kolovoza u dnevnom tisku.

Akademik Ivo Frangeš kaže kako: "Aktualnost Marulićeve *pagine* suvišno je dokazivati; dovoljno je primaknuti joj uho, odazvat će se drevna, uskovitlana stoljeća za koja smo pogrešno držali da su zamakla i zamukla."

Bratislav Lučin, pišući o europskim odjecima djela "oca hrvatske književnosti" navodi slijedeće: "Istraživanje europskih odjeka Marulićevih djela konstituiralo se već kao zaseban ogrank maruloznanstva koji nam je proteklih dvadesetak godina donio neslućeno bogatstvo podataka o uspjehu njegovih latinskih knjiga kao nakladnika i prevoditelja od Portugala do Češke, od Engleske do Italije." Ili na drugom mjestu "kako se ne podsjetiti na već aksiomatski izreciv fenomen: kad god se dublje zaroni u Marulićevu djelu, ili se napeto počnu osluškivati njegovi odjeci i slijediti mu tragovi, to rezultira bujicom podataka od koje svakome privrženiku naše baštine, nekmoli marulofilu, mora življe zastrujiti krv u žilama.

Odista Europa bijaše dom Marulićevim djelima; no podsjeća nas to i na pitanje koje je još bez odgovora: hoće li ga napokon njegov rodni grad dolično udomiti?"

Profesor Mirko Tomasović među ostalim kaže "kako se obzor Marulićeve europske važnosti sve više širi u duljinu i visinu. Dokažimo da je njegova matična kultura dostatno svjesna te blagodati".

Na kraju što svemu ovome dodati.

Ako se i ovoga puta Split ogluši na zahtjeve utemeljenja "Marulićevog doma" i uopće drugačijeg odnosa prema Maruliću onda mu se s pravom može uputiti osuda da čini nesvjesno kulturocid nad svojim najvećim pretkom.

Ante Sapunar:

"LA CASA MARULIĆ"

Riassunto:

La costituzione della "Casa Marulić" a Split, ideata come cattedra di studi, letture e conferenze su argomenti connessi alla figura ed alle opere di Marko Marulić, è legata ad una iniziativa a suo tempo presa dal Dott. Mirko Tomasović, professore dell'Università di Zagreb: fu proprio lui infatti a lanciarne l'idea con una sua lettera del 17 ottobre 1990.

Nonostante la dichiarata buona volontà e comprensione delle autorità competenti non si è ancora riusciti però a trovare una soluzione per quanto riguarda la realizzazione del progetto.

Oltre a dare la cronologia dei tentativi finora fatti al riguardo l'autore cerca di riprendere questa generosa iniziativa ben consapevole di tutto il valore che la costituenda "Casa Marulić" potrebbe avere per la vita culturale di tutta la nazione.